

Eindexamen economie 1 vwo 2003-I

havovwo.nl

---

4 Antwoordmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

Maximumscore 2

- 1 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de lagere loonbelasting en de daarmee gepaard gaande stijging van de nettolonen kan leiden tot lagere looneisen, waardoor de loonkostenstijging kan worden beperkt hetgeen prijsstijging kan afremmen.

Maximumscore 2

- 2 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
€ 6,4 miljard (oorspronkelijke verlaging) – € 5,1 miljard (uiteindelijke daling) =
€ 1,3 miljard

Maximumscore 2

- 3 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de extra overheidsbestedingen rechtstreeks de totale bestedingen vergroten, terwijl van de toename van het netto-inkomen ten gevolge van de verlaging van de loonbelasting een deel kan worden gespaard / wegvloeit vanwege import.

Maximumscore 2

- 4 Uit het antwoord moet blijken dat de rentelasten afnemen en dat dit geld bij gelijkblijvende totale uitgaven aan nieuwe doelen kan worden besteed.

Opgave 2

Maximumscore 2

- 5 beroepsbevolking, nationaal product en arbeidsproductiviteit

• Voor elk ontbrekend of ten onrechte genoemd gegeven

-1

Maximumscore 2

- 6 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{102,5}{101,9} \times 100\% = 100,5888 \rightarrow 0,59\%$$

Maximumscore 2

- 7 verlagen
Uit de verklaring moet blijken dat het aantal werkenden / premiebetalers toeneemt en het aantal werklozen afneemt, zodat bij een gelijkblijvend premiepercentage de premieontvangsten groter zijn dan nodig om de werkloosheidsuitkeringen te kunnen betalen.

Eindexamen economie 1 vwo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 3

Maximumscore 2

8 nee

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat de Lorenzcurve niets zegt over de absolute hoogte van de inkomens.

Maximumscore 3

9 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

	gemiddeld inkomen per huishouden	in procenten van het totaal (cumulatief)	coördinaten
			(0, 0)
1ste 20%-groep	42.660	10	20, 10
2de 20%-groep	64.080	25	40, 25
3de 20%-groep	85.280	45	60, 45
4de 20%-groep	106.650	70	80, 70
5de 20%-groep	127.960	100	(100, 100)
totaal inkomen	426.630		

Opmerking

Per kolom maximaal 1 punt toekennen.

Maximumscore 1

10 nivellering

Uit het antwoord moet bovendien blijken dat de desbetreffende lijn dichter bij de diagonaal loopt.

Maximumscore 2

11 Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- betaalde inkomensoverdrachten

Een antwoord waaruit blijkt dat er sprake is van een progressieve lastendruk zodat de hogere inkomens er ten opzichte van de lagere inkomens op achteruitgaan.

- ontvangen inkomensoverdrachten

Een antwoord waaruit blijkt dat deze vooral terechtkomen bij de lagere inkomens zodat deze er ten opzichte van de hogere inkomens op vooruitgaan.

Opgave 4

Maximumscore 2

12 Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat er vóór de liberalisering winst werd behaald zodat er door het wegvallen van de toetredingsbelemmeringen meer taxibedrijven komen die via prijsconcurrentie klanten proberen te werven.

Maximumscore 3

13 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{prijsstijging: } \frac{\text{€}17,10 - \text{€}15}{\text{€}15} \times 100\% = 14\%$$

$$\bullet -0,1 = \frac{\text{afzetverandering}}{14\%} \rightarrow \text{afzetverandering: } -0,1 \times 14\% = -1,4\%$$

$$\bullet \text{ omzetstijging: } 1,14 \times 0,986 = 1,124 \rightarrow 12,4\%$$

2

1

Antwoorden

Deel-
scores

Maximumscore 1

- 14 onder de voorwaarde dat het aantal taxi's relatief meer is gestegen dan de marktomzet

Maximumscore 2

- 15 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat (een hogere verkoopprijs bij een lagere omzet per taxi betekent dat) er per taxi minder klanten / ritten zijn, zodat de constante kosten per klant / rit een groter gewicht krijgen.

Opgave 5

Maximumscore 2

- 16 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{\text{€ 7,20 miljard}}{8 \text{ miljoen} \times \frac{18.000}{12}} = \text{€ 0,60}$$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 3

- 17 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{besparing autobelasting: } \frac{\text{€ 5,76 miljard}}{8 \text{ miljoen}} = \text{€ 720}$$

$$\text{besparing brandstofkosten: } \frac{0,05 \times 18.000}{12} \times \text{€ 1,15} = \text{€ 86,25}$$

$$\text{kosten kilometerheffing: } (18.000 \times 0,95) \times \text{€ 0,06} = \text{€ 1.026}$$

$$\text{toename kosten: } \text{€ 1.026} - \text{€ 86,25} - \text{€ 720} = \text{€ 219,75}$$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 18 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
effect kilometerheffing van 5 eurocent: -2% gereden kilometers

$$\text{prijsverhoging brandstof: } \frac{40}{115} \times 100\% = 34,8\%$$

$$\text{prijselasticiteit: } \frac{-2\%}{+34,8\%} = -0,06$$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 19 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
- effect van een kilometerheffing
Een antwoord waaruit blijkt dat automobilisten niet (voldoende) kunnen uitwijken naar andere vormen van vervoer en dus ongeacht de prijs auto zullen blijven (moeten) rijden.
  - effect van een accijnsverhoging
Een antwoord waaruit blijkt dat auto's steeds zuiniger met brandstof omgaan zodat een hogere accijns op brandstof per saldo geen hogere brandstofkosten oplevert.

Eindexamen economie 1 vwo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 6

Maximumscore 2

- 20 Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om het op gang helpen van een bedrijfstak.
  - Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om het bewaren van economische onafhankelijkheid.
  - Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om een reactie op protectie door andere landen.

Maximumscore 1

- 21 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{40}{140} \times 100\% = 28,6\%$$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 22 Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat de consumentenprijsindex (van landbouwproducten) een gemiddelde is en dat de binnenlandse landbouwproducten niet in prijs dalen.
  - Een antwoord waaruit blijkt dat importeurs verwachten dat de vraag prijsinelastisch is, zodat een prijsverlaging omzetverlies oplevert.

Maximumscore 2

- 23 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat buitenlandse producten zonder invoerheffing goedkoper worden en dat de producenten in dit land via een prijsverlaging proberen hun concurrentiepositie te herstellen, waartoe goedkoper geproduceerd moet worden hetgeen mogelijk is als de productie per eenheid arbeid wordt vergroot.

Maximumscore 2

- 24 ja
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat de prijsverandering van landbouwproducten groter is dan die van industrieproducten en dat het werkgelegenheidsaandeel van de landbouw meer afneemt dan dat van de industrie.

Opgave 7

Maximumscore 2

- 25 Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat de inflatie in de EU toeneemt (kop 3) en dat een recessie gepaard gaat met minder groei van de bestedingen, hetgeen de kans op bestedingsinflatie verkleint.
  - Een antwoord waaruit blijkt dat de inflatie in de EU toeneemt (kop 3) en dat een recessie de druk op de arbeidsmarkt wegneemt, hetgeen de kans op hogere lonen en (loon)kosteninflatie verkleint.

Maximumscore 2

- 26 kop 3
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat de inflatie in de EU toeneemt en dat een renteverlaging het lenen van geld goedkoper maakt en dus de bestedingen zou stimuleren, hetgeen de inflatie zou versterken.

- Indien uitsluitend gebruik is gemaakt van kop 4

0

Eindexamen economie 1 vwo 2003-I

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Maximumscore 2

- 27 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de rentedaling in de VS het aantrekkelijker maakt om in de EU te gaan beleggen, zodat de vraag naar euro's toeneemt en de koers van de euro gaat stijgen waardoor de importprijzen in euro's dalen, hetgeen kan leiden tot lagere consumentenprijzen.

Maximumscore 2

- 28 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de rentedaling in de VS de economische groei daar kan stimuleren zodat investeren in de VS aantrekkelijk wordt, hetgeen leidt tot een grotere vraag naar dollars en een hogere dollarkoers waardoor de importprijzen in euro's en de consumentenprijzen in de EU stijgen.

Opgave 8

Maximumscore 1

- 29 uit de werkloze beroepsbevolking

Maximumscore 2

- 30 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{5.796.000 \times 1,26}{10.864.000} \times 100\% = 67,2\%$$

Opmerkingen

- Een andere manier van afronden ook goed rekenen.
- Wanneer de p/a-ratio niet is gebruikt: 0 punten toekennen.

Maximumscore 2

- 31 stijgen
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat gehuwde vrouwen in grotere mate dan mannen de voorkeur geven aan een deeltijdbaan (omdat vrouwen veelal een baan combineren met zorgtaken).

Maximumscore 2

- 32 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat een bij de economische groei achterblijvende arbeidsparticipatie tot een tekort aan arbeidskrachten kan leiden en tot een stijging van de loonkosten waardoor het exportprijsspeil kan stijgen.